

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Studiul de caz ca instrument metodologic in cadrul evaluarii interventiilor publice

**Grupul de Lucru pentru Evaluare
Romania
Laura Trofin**

**Partea I, Brasov
8-10 februarie 2012**

PROJECT COFINANCED BY EFRD THROUGH TAOP 2007-2013

Remarci introductive (I)

- Abordare care pune accent (si) pe contextualizare

CERCETARE RIGUROASA/ACADEMICA

“Evaluation is not an academic exercise” - NM

Evolutia cerintelor aferente evaluarii

Pozitia UdE dpdv a formularii si implementarii de politici publice in romania

Calitatea cercetarii pe piata locala (in. privata)

CALITATIV vs. CANTITATIV

POZITIA METODEI IN CONTEXT

Remarci introductive (II)

- Trainingul ca metoda de intarire a capacitatii – hands - on: ateliere de lucru plus sumar
- Suntem evaluatori – eficacitatea trebuie asigurata - test
- “Demand side”?
- Grup heterogen

- Numeroase resurse: Yin, GAO, DG Enlarg, DG Regio, numeroase alte carti si articole
- Dar nu specific pe E/IS!!!

CARE SUNT ASTEPTARILE VOASTRE DE LA ACEASTA SESIUNE DE
INSTRUIRE?

FLIP-CHART

SCOP

- Intarirea capacitatii *unitatilor de evaluare (UdE)* in ceea ce priveste *comisionarea si gestionarea de exercitii de evaluare care cuprind studii de caz*

OBIECTIVE/REZULTATE – UdE sa:

- inteleaga la modul comprehensiv instrumentul metodologic: “*studiu de caz*”, in toate aspectele sale
- poate aprecia cand studiul de caz este metoda potrivita/ posibila pentru a realiza o evaluare
- sa redacteze caiete de sarcini clare pentru evaluari ce implica SdC

- selecteze cazuri de studiat/aprecieze calitatea metodologiei pentru selectarea cazurilor de studiat*
- aprecieze calitatea designului studiului de caz
- gestioneze implementarea metodei, ca proces
- analizeze calitatea studiilor de caz
- realizeze, inclusiv sa redacteze un studiu de caz
- aprecieze calitatea sintezei studiilor de caz

- etapa studiului de caz: de la redactarea caietului de sarcini aferenti unui exercitiu de evaluare care ar trebui sa inglobeze studii de caz, pana la controlul calitatii studiilor de caz si la analiza masurii in care rezultatele acestora au contribuit la formularea constatarilor si concluziilor raportului de evaluare
- nivelul studiului de caz: CSNR (studii de caz la nivel de program si, eventual, proiect), OP (studii de caz la nivel de proiect)
- combinarea aspectelor teoretice cu aspecte semi-practice (invatarea din exemple) si practice (ateliere de lucru)

- Ziua I Introducere si caietul de sarcini aferent exercitiilor de evaluare care cuprind SdC
- Ziua II Selectarea cazurilor de studiat
- Ziua III Designul studiilor de caz si pregatirea pt. colectarea datelor
-
- Ziua IV Colectarea si analiza datelor, raportare, controlul calitatii studiilor de caz
- Ziua V Sinteza studiilor de caz si utilizarea rezultatelor in cadrul raportului de evaluare – limitari ale ScD in lumina celor discutate

Miercuri, 8 februarie

Introducere si caietul de sarcini aferent exercitiilor de evaluare
care cuprind SdC

- Evaluarea interventiilor publice in contextul cercetarii stiintelor sociale
- Istorie: de la forma de investigatie mai putin dezirabila la cea mai complexa si provocatoare metoda de cercetare (in special in evaluare)
- Studiul de caz in contextul metodelor de cercetare, cantitative si calitative

Evaluarea interventiilor publice in contextul cercetarii aferente stiintelor sociale

- Științele sociale sunt un grup de discipline academice care studiază aspectele umane ale lumii. Ele se deosebesc de artă deoarece folosesc metoda științifică în studiul umanității, inclusiv metode calitative și cantitative:
- Discipline ale SSe: Antropologie | *Economie* | Educație | Istorie | Lingvistică | Management | *Științe politice* | Psihologie | *Sociologie* | ... Dezvoltare socio-economica
- Cercetarea de/pentru politici publice (public policy research) cauta explicatii, le “dovedeste”, acest demers constituie o sursa pentru PP si/sau exercitii similare viitoare
- Evaluarea D S-E are scopuri similare – rigurozitatea importanta, dar datele o problema

- Este studiul de caz un instrument calitativ, in exclusivitate?
- Daca da, este el “inferior” instrumentelor cantitative?

Analiza cantitativa:

“Presupune cercetarea fenomenului prin determinari **comensurabile** exprimate prin greutate, volum, suprafata, numar, durata etc. In determinarea modificarii fenomenelor si cuantificarea (masurarea) influentei factorilor asupra fenomenelor analizate, sunt utilizate metodele matematice. Subliniem primatul analizei calitative, care prin modelarea* proceselor economice creaza premisele aplicarii metodelor matematice in analiza variabilelor unui fenomen economico-financiar. Viabilitatea solutiilor oferte, urmare utilizarii metodelor matematice, este conditionata de rigurozitatea modelarii* proceselor economice, ca efecte ale analizei calitative.”

- Analiza calitativa

“Urmareste esenta fenomenului, insusirile sale esentiale, factorii care sunt de aceeasi natura cu fenomenul analizat. In procesul de analiza, potrivit principiului descompunerii in trepte, se trece de la o esenta mai putin profunda catre alta mai profunda, avand, deci, loc un proces de purificare prin trecerea de la factori calitativi mai putin puri catre factori mai puri. Rolul analizei calitative consta in elaborarea modelelor de analiza in care sunt surprinse elementele esentiale ale fenomenului.

Cele mai utilizate metode calitative si cantitative, Manual de metode folosite în planificarea politicilor publice și evaluarea impactului, SGG, Bucuresti 2006

SdC este un exercitiu prin excelenta NARATIV, dar poate sa contine si analiza/metode cantitative – exercitiu foarte amplu

De la forma de investigatie mai putin dezirabila la cea mai complexa si provocatoare metoda de cercetare

- Sociologia si antropologia – primele domenii care au contribuit la dezvoltarea SdC ca si metoda; medicina, asistenta sociala, jurnalistica
- Introdus in **1829** in stiintele sociale
- Anii 20' – Universitatea din Chicago dezvolta **SdC in sociologie din jurnalistica** ("raportare stiintifica sau aprofundata" - empirica)
- Deja din anii 20' SdC considerate *nestiintifice (deci unreliable)* in comparatie cu metodele matematice/statistice
- Pana in anii 50: predomina metodele cantitative – ex. sondaj
- Doar in anii 60 SdC isi recapata popularitatea (grounded theory) – analiza cantitativa criticata deoarece esueaza in a captura toate aspectele unui subiect de cercetare – totusi, SdC erau DESCRIPTIVE
- 80' – 90' in special, SdC incep sa fie abordate riguros din punct de vedere "stiintific" (in SUA)

- contribuie la cunoștințele noastre cu privire la indivizi, grupuri, organizatii, societate, politica si alte fenomene inrudite
- contribuie la intelegerarea unor fenomene **complexe**
- permite identificarea de caracteristici ale evenimentelor din viata *reală*
- metoda cea mai potrivita atunci cand dorim o investigatie **completa si in profunzime** – nivelul de detaliu
- furnizeaza o imagine de multe ori mai de *incredere* in comparatie cu rezultatele altor instrumente, in special cand lipsesc date minime

- o metoda care foloseste la randul ei alte metode

- Case study research can be difficult to conceptualize. It “can use either qualitative or quantitative methods, be prospective or retrospective, have an inductive or deductive approach to theory, focus on one case or many, describe, explain or evaluate”... (*Walshe et al, 2004: Case studies: a research strategy appropriate for palliative care? Palliative Medicine 18, 677-684, p.677*)
- “A case study is a method for learning about a **complex** instance, based on a **comprehensive** understanding of that instance obtained **by extensive description and analysis** of that **instance taken as a whole** and in its **context**.” (*GAO, 1990*)

- Incercarea de *a clarifica o decizie sau un set de decizii*: de ce au fost luate, cum au fost implementate si cu ce rezultate (Schramm, 1971)
- Sfera de interes a SC: SdC este o investigatie *empirica** prin care se investigheaza un fenomen contemporan in contextul sau din viata reala, in special atunci cand *granitele intre fenomen si context nu sunt foarte bine delimitate*;
- SdC nu este nici o metoda de colectare a datelor si nici o simpla “abordare”, *ci o strategie cuprinzatoare de cercetare*;

Instrumente pedagogice (foarte diferite de cele de cercetare)

Forma de tinere a documentelor (ex. dosare medicale)

In functie de *scopul* pentru care vrem sa le folosim, exista mai multe tipuri de studii de caz:

- *Explorative*- cercetarea de teren si colectarea de date poate fi facuta inainte de definirea ipotezelor. Acest tip de studiu poate fi considerat ca unul preliminar pentru anumite cercetari;
- *Explicative* - cautam sa gasim **relatiile cauzale** care explica fenomenul studiat (E ex-post);
- *Descriptive* - cazurile sunt legate de o teorie. Descriem cum se leaga fiecare aspect al cazului de teoria avansata, incercand sa vedem cum functioneaza relatiile de tipul cauza-efect (E intermediare).

EXPLICATIVE

- **Implementare de program:** investigheaza operatiuni, de cele mai multe ori in diferite locatii si in mod normativ (evaluare intermediara)
- **Efectele programului:** foloseste studiul de caz pentru a examina cauzalitatea si de regula utilizeaza analize axate pe mai multe locatii si metode (E. ex-post/un program)

DESCRIPTIVE

- **Illustrativ:** caracter descriptiv, intentioneaza sa adauge un grad ridicat de realism si exemple aprofundate altor informatii despre un program (POSDRU/POR?)
- **Explorativ:** un SdC descriptiv, care urmareste mai curand sa genereze ipoteze de cercetare pentru o investigatie viitoare, decat sa ilustreze
- **Caz critic:** examineaza o singura “unitate/element” de interes unic sau serveste ca si test critic asupra unei ipoteze aferente unui program, unei probleme, sau a unei strategii (POR – Cap Admin/SMEs)

METODOLOGIE COMBINATA

- **Cumulative:** cumuleaza constatari ale mai multor studii de caz pentru a raspunde unei intrebari de evaluare, care pot fi descriptiva, normativa sau cauza-si-efect (evaluare la nivel de politica, ex. INTERREG)

In functie de tipul de design al studiului de caz, distingem 4 tipuri:

- SdC unic holistic – D pt un singur caz (holistic) = 1C+1Ua
- SdC unic inglobat – D pt un singur caz (inglobat) = 1C+2Ua
- SdC multiplu holistic – D pt cazuri multiple (holistic) = 2C+1Ua
- SdC multiplu inglobat – D pt cazuri multiple (inglobat) = 2C+2Ua

Le vom discuta detaliat in ziua III – designul SdC

Dar unitatea de analiza poate sa fie foarte diversa: ex. SMEs/tipuri de beneficiari etc

- SdC la nivel de program/SdC la nivel de proiect
- “Multiple cases studies”, “multiple sites”

... intre tipuri principale de metode de cercetare:

- (1) experimentul
- (2) sondajul
- (3) istoria
- (4) analiza datelor
- (5) studiul de caz

EVALSED – metode de colectare de date, printre care si SdC – nu e prezentat ca strategie cuprinzatoare de cercetare

FIECARE – AVANTAJE SI DEZAVANTAJE, NU IERARHIE

ALEGAREA/COMBINATIILE – DIFERITE STRATEGII DE CERCETARE*

- TREI CONDITII:
 - a) Tipul intrebarii de studiu care este adresata
 - a) Controlul pe care cercetatorul il are asupra evenimentelor
 - a) Fenomene contemporane vs. evenimente istorice

Strategie	Intrebare	Controlul evenimentelor	Evenimente contemporane
1. Experiment	Cum, de ce?	DA	DA
2. Sondaj	Cine, ce/care, unde, cat?	NU	DA
3. Analiza datelor	Cine, ce/care, unde, cat?	NU	DA/NU
4. Istorie	Cum, de ce?	NU	NU
5. Studiu de caz	Cum, de ce?	NU	DA

- CE? – cercetare explorativa, cu scopul de a dezvolta ipoteze pertinente pentru continuarea evaluarii
- CAT? – dimensiunea schimbarii/efectelor
- CINE?UNDE? – *descriu* incidenta sau predominanta unui fenomen, sau cand studiul se vrea a fi anticipativ in privinta anumitor rezultate
- CUM? DE CE? – solicita explicatii - “explicative” – legaturi operationale/strategice ce trebuie depistate in timp, mai curand decat cu simpla lor frecventa sau incidenta

- Metoda istorica – “mort”, cand adreseaza situatii contemporane, se poate suprapune studiilor de caz
- SdC in comparatie cu istoria aduce doua surse de probe neincluse in “istorie”: *observatia directa si interviurile/varietaate a dovezilor*
- SdC – evenimente contemporane care nu pot fi manipulate
- Experimentele – cand cercetatorul poate manipula comportamentul in mod direct, precis, sistematic (**VARIABILE**).
- **SITUATII CVASIEXPERIMENTALE:** experimentul social: investigatii in care cercetatorul trateaza grupuri intregi in feluri diferite (evaluare - Boruch&Foley 2000 – studii de teren randomizate/quasi-experimentala)

Cvasi-experimente in evaluare: studii de teren randomizate – rezultate de o mai mare siguranta – grupuri de interventie si control – dificil de implementat in urmatoarele cazuri:

- Finantarea unor locatii specifice – competitie
- Locatiile de control comparabile cu locatiile finantate – alte finantari
- Schimbare a sistemelor
- Instabilitate
- Locatiile incapabile sau nu dispuse sa foloseasca aceleasi instrumente si masuri

1. Cercetari explorative: toate strategiile sunt adecvate
2. Cercetari descriptive: analiza datelor, sondaj
3. Cercetari explicative: studiu de caz, (cvasi) experimentul, istoria

- Strategii multiple (ex. sondaj in SdC, SdC intr-un sondaj)
- Suprapuneri (explicative – open questions in survey – OPINII care trebuie triangulate)
- Clar SdC: “cum”, “de ce”, evenimente contemporane, de necontrolat, **COMPLEXE**
- INTREBARILE sunt esentiale

- Un studiu de caz nu trebuie sa fie realizat doar pentru ca nici o alta abordare nu ar merge
- Ci atunci cand sunt cea mai buna maniera sa raspunda la intrebarea “ce s-a intamplat?” – detaliu/realitate/impact calitativ, neintentionat (acestea trebuie documentate sistematic) – CE ex-post-urile 2000-6
- Cand programele sunt unice/noi - RO
- Cand un program “consacrat” este implementat intr-un context nou – programele INTERREG/CTE la granite noi
- Cand un efect/caz unic solicita investigatii suplimentare (outlier/caz exceptional)
- Cand un program este derulat intr-un context imprevizibil (Peace Programme)

Figure 1: When to Use Case Methods

	Yes	No
Is the projected program unique?	☐	☐
Is it premature to establish impact measures?	☐	☐
Are the projected program impacts too impractical or too difficult to measure?	☐	☐
Is there unexplained variation in the program impacts?	☐	☐
Will understanding the program implementation in detail help anybody design future programs?	☐	☐

1) EX-ANTE – explorative (inainte de definirea ipotezelor aferente teoriei programului)

2) CONTINUE:

- INTERMEDIARE – explicative, descriptive (teoria programului si teoria implementarii) (2 in 1)
- META-EVALUARI – in functie de cum e organizata metaevaluarea: “top-down” sau “bottom-up” (sinteza)
- TEMATICE (orizontale sau pe program) – depinde de tema, toate trei tipurile / exclusiv SdC
- AD-HOC – depinde de dimensiunea evaluarii, un numar mai limitat de SdC dar potential esentiale

3) EX-POST – idem

- RESURSE – timp, financiare

- LIMITARI, AVANTAJE, DEZAVANTAJE

1. Adequate doar pt faza explorativa a unei cercetari, sondajele si istoriile pentru faza descriptiva, experimentele sunt singura metoda de a face investigatii explicative sau cauzale
2. Doar o strategie preliminara, nu pot fi folosite pentru a descrie sau testa ipoteze

Oricare dintre strategii poate fi folosita pt toate trei scopurile: explorativ, descriptiv sau explicativ

Granitele nu sunt tot timpul clare, exista suprapuneri – nepotrivirile flagrante trebuie evitate

VOM SUMARIZA IN ZIUA V

Prejudecati	Realitate
<p><i>Lipsa de rigoare</i> Cercetatori neglijenti, dovezi echivoce, bias Lipsa de instrumente metodologice clare Confuzie SdC pedagogice cu cercetare</p>	<p>Poate fi total opus, daca organizat si realizat adevarat</p>
<p><i>Ofera baze insuficiente pentru o generalizare stiintifica</i> Un singur caz - experiment</p>	<p>...</p> <p>Se pot face generalizari in directia ipotezelor teoretice (rev EES) – generalizare “teoretica” (program si implementare) nu statistica</p> <p>Cazuri multiple La un nivel superior, coroborarea cu alte metode</p>
<p><i>Dureaza prea mult – volum nedigerabil de documente</i></p>	<p>trecut – viitor Confuzie cu etnografia si observatia part.</p>

10 avantajele utilizarii studiului de caz

33

- 3 – design, 3 – colectare de date, 3 –analiza, 1 raportare

Design: longitudinal, triangulare, selectare a cazurilor in functie de scop

Colectare de date: comprehensiv, flexibil, surse multiple de date

Analiza: interconectare a datelor; identificarea dovezilor care sprijina/nu sprijina o ipoteza; logica dovezilor si identificarea si validarea de tendinte/teorii

Raportare; convingator (autenticitate, generalizare prin abordare obiectiva)

- 84 SdC si 39 exemple de buna practica investigate in cadrul evaluariilor ex-post 2000-6
- Mentionat o data in WP:

WD 2 (pagina 10) “Such research needs careful planning well in advance, including the necessary financial means. Appropriate techniques could include case studies, surveys, or the use of control groups. Other instruments are sector specific, econometric or macroeconomic models. The Commission emphasises the role of primary research on beneficiaries for the reliable assessment of impacts.”

- “Case study expectations”: 4 pagini generale, bazate pe Yin, concentrate pe momentul SdC, scopul (nu neaparat generalizare la nivel de politica? ci in-depth informatii), aria de acoperire (incl. unitatea de analiza), data collection (calitativ) telling the story, utilitatea pt testarea ipotezelor si evaluari viitoare
- “Analysing ERDF co-financed innovative projects. Case study manual” 2008 – analiza la nivel de proiect (M/J/V)
- Panorama Inforegio (no. 33), Evaluating Regional Policy, Insights and Results (2 pagini)
- EVALSED: SB M&T – 5 pagini
- DG Enlargement: http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/methods/mth_ccr_en.htm

“A case study is a method for learning about a complex instance, based on a comprehensive understanding of that instance obtained by extensive description and analysis of that instance taken as a whole and in its context.” (GAO, 1990)

Complexitate

Viata reala

Complet

In profunzume

Cand datele lipsesc/impact calitativ/”neclar”

Fenomen vs. context

Cauze atributabile&alternative

1. Justificare/Teorie/Ipoteze – accountability&policy learning
2. Scop, obiective - accountability&policy learning
3. Arie de acoperire – EU/84 programe, INTERREG A, B, C
4. Durata – mai mult de 1 an jumate (18 luni) (+extindere 3 luni)
5. Buget – 1.2 milioane
6. Intrebari de evaluare
7. Metodologie – sugestii/solicitare

1. Justificare/Teorie/Ipoteze – neclare
 2. Scop, obiective - vagi si largi, atat in ToR cat si in discutiile ulterioare – “double head”
 3. Arie de acoperire – EU/INTERREG A, B, C, 9 programe&30 proiecte
 4. Durata – 2 luni
 5. Buget – 40.000
 6. Intrebari de evaluare
 7. Metodologie – sugestii/solicitare
-
- De la un studiu de impact la nivel de politica la o culegere de exemple/practici bune cu grafica saraca – nu a fost publicat

- Justificare/Teorie/Ipoteze – to inform, the impact, effectiveness and efficiency, identify the Community added value and lessons for the future
- Scop, obiective - policy review of the EU budget in 2008 / 2009 and for the discussion of a next programming period
 1. Arie de acoperire – EU (9 tari)
 2. Durata – 15 luni
 3. Buget – 350.000 euro
 4. Intrebari de evaluare – studiu, fara ?
 5. Metodologie – sugestii/solicitare

1. Justificare/Teorie/Ipoteze – invatare din povesti de succes
2. Scop, obiective - invatare din povesti de succes
3. Arie de acoperire – Phare 2004-2010
4. Durata – 1-2 luni
5. Buget – 53 de zile lucratoare/senior+non-cheie
6. “Intrebari de evaluare”
7. Metodologie – sugestii/solicitare

- AL 1 - Redactarea si prezentarea caietelor de sarcini aferente exercitiilor de evaluare in cadrul carora se vor utiliza studii de caz
- AL 2 - Redactarea de criterii calitative de selectie a cazurilor de studiat si a variabilelor (factori si indicatori) aferente metodelor statistice de selectat cazuri de studiat. Selectarea cazului de abordat in urmatoarele ateliere de lucru
- AL 3 - Definirea designului studiului de caz selectat in cadrul AL 2
- AL 4 – Selectarea expertilor, redactarea schematica a protocolului de studiu, selectarea studiului pilot

- AL 5 - Analiza datelor si redactarea studiului de caz (in format narativ), prezentarea si discutarea studiului de caz din prisma analizei,
- AL 6 – Sinteza SdC si controlul calitatii studiilor de caz si a sintezei SdC

- Redactarea unui caiet de sarcini schematic prin care se lanseaza o evaluare ce implica studii de caz – la nivel de CSNR si la nivel de program
-
1. Tip de evaluare
 2. Justificare/Teorie/Ipoteze
 3. Scop, obiective
 4. Arie de acoperire
 5. Durata
 6. Buget
 7. Intrebari de evaluare (in jur de 10)
 8. Metodologie – sugestii/solicitare*

1. Justificare/Teorie/Ipoteze – f bine cunoscute
2. Scop, obiective – clar si logic formulate
3. Arie de acoperire (verticala/orizontală) - largă/restrânsă
4. Durată – lungă/scurta
5. Buget – mare/mic
6. Intrebări de evaluare – “cum?” “de ce?”
7. Metodologie – sugestii/solicitare*

**ESENTIAL SA SE REDACTEZE CdS IMPREUNA CU TOATA AM – in
ciuda “conflictului de interese” – teorie/ipoteze**

- Evaluarea si cercetarea in cadrul stiintelor sociale
- Cantitativ vs. calitativ
- SdC – istorie, general, definitii (complex, context, in-depth, empiric)
SdC nu este nici o metoda de colectare a datelor si nici o simpla
“abordare”, ci o strategie cuprinzatoare de cercetare
- Folosita in combinatie cu alte metode, sau folosind diferite metode
(atat calitative cat si cantitative)

- explorative/explicative/descriptive
- ilustrativ; explorator; caz critic; implementare de program; efectele programului; cumulative
- unic holistic, multiplu inglobat - multisites/multiple cases studies
- la nivel de proiect/program/tematice/regionale

- In comparatie cu experimentul, sondajul, istoria, analiza datelor, SdC raspunde cel mai bine la intrebarile “cum”/”de ce”
- Utilizarea CdS pe tipuri de evaluari, asa cum sunt ele definite in Romania

- Limitari, avantaje, dezavantaje – vom sumariza in ziua 5
- Studiul de caz la nivel comunitar (DG Reg)

- Exemple si atelier de lucru 1

- Ce v-a placut?
- Ce nu v-a placut?
- Ce ati pastra?
- Ce nu ati pastra?
- Ce ati aprofunda?

**Thank you for your
attention!**